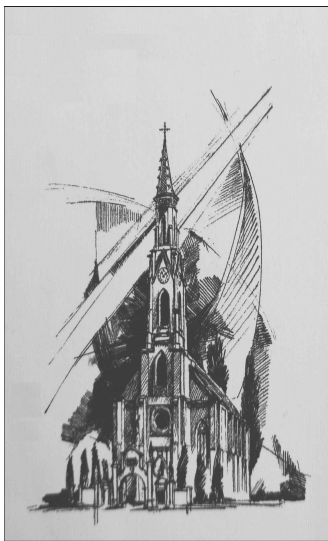

**Tanuljunk magyar
szentjeinktől,
boldogainktól**

**Szent Gellért püspök
– szeptember 30.**

Szent Gellért püspök és vértanu (Velence, 977. április 23. – Buda, Kelen-hegy, 1046. augusztus 29.) bencés szerzetes, a velencei Morosini család sarja, 1030-tól egészen haláláig az első csanádi püspök a Magyar

Királyságban. Népünk kereszténnyé válásának kezdetén vezérelte hozzánk Isten, hogy Imre herceg nevelőjeként, remeteként, püspökként és vértanúként szolgálja Istent és a magyarság krisztusi hitre térését.

Magyarok Nagyasszonya – október 8.

Népünk Mária-tisztelete 1038-ra vihető vissza, amikor Szent István királyunk, halálának közeledtét érezve, utód hiányában felajánlotta országát Szűz Máriának. Szent László király idején e tisztelet méginkább elmélyült. A török uralom alóli felszabadulás után I. Lipót magyar királyunk örömét és háláját kifejezve 1693-ban megújította első koronázott királyunk felajánlását a bécsi Stefankircheben. Vaszary Kolos bíboros hercegrímás, esztergomi érsek kérésére 1896-ban XIII. Leó pápa nemzetünknek engedélyezi október második vasárnapjára a Magyarok Nagyasszonya ünnepet.

Később X. Piusz pápa rendelete szerint az addig már más dátumokat is megélt ünnepet október 8-ra helyezi. 1980. október 8-án a római Szent Péter-bazilika altemplomában a Magyarok Nagyasszonya tiszteletére II. János Pál pápa kápolnát szentel. Paskai László bíboros 1998. augusztus 15-én megújította Szent István király felajánlását. Más országok népei is égi királynőjükként tekintenek a Szűzanyára, de a magyar felajánlás abban egyedi, hogy Szent István király hazánk égi és földi királynőjévé koronázta őt 1038. augusztus 14-én. A felajánlás elfogadását pedig abban az égi jelben határozzák meg a történészek, hogy Szent István a felajánlás elfogadása utáni napon, amely egyben Nagyboldogasszony napja is, földi cselekvéseinek sorát elvégezvén örök életre szenderült.

Árpád-házi Szent Erzsébet – november 19.

Árpád-házi Szent Erzsébet (Sárospatak vagy Pozsony, 1207. július 7. – Marburg, 1231. november 17.) II. András magyar király és Merániai Gertrúd lánya. A szamosfalvi római katolikus templomunk védőszentje, ahol búcsús ünnepet ültünk. A főcelebráns, Urbán János Erik, az Erdélyi Ferences Rendtartomány tartományfőnöke Szent Erzsébet életrajzai által, mint királylányt, feleséget, édesanyát, majd mint a felebaráti szeretet mellett elköteleződöttet, mint szeretettel szolgálót mutat be, aki a krisztusi szeretetet megélve gondoskodott a szegényekről, rászorulókról.

Az igehirdető Szent Erzsébet életéből három, életét és cselekedeteit meghatározó felismerést emelt ki. Erzsébet, mint II. András magyar király és Merániai Gertrúd gyermeke, királylányként koronát is viselt. Sokat imádkozott. Vezeklő életmódot folytatott. Első nagy felismerése ima közben érte, amikor a kereszten függő Krisztust szemlélte: ő töviskoronát visel az emberekért. Ezért ő nem tartotta illőnek ima közben Krisztus előtt földi koronát viselni. Koronáját maga mellé helyezve elismerte és megvallotta hitét, hogy számára „Krisztus a legfőbb Úr, melynek minden földit alá kell vetni”. Lelkünkben csak akkor lelhetünk

békére, ha Krisztusnak megadjuk a neki kijáró tiszteletet. A beszélő arra kért, hogy amikor lelkiismeretvizsgálatot tartunk, keressük meg saját koronáinkat. Szent Erzsébet példáját követve, igyekezzünk letenni azokat a koronákat, melyek Krisztus elsőbbségét gondolatainkban, cselekedeteinkben megintogatnák.

Testi-lelki egyensúlyunk függ e döntésünktől. Szent Erzsébet második felismerése az evangéliumból forrsozik. Krisztus irgalmassága cselekvésre készítette. A rászorulóknak felismerte Krisztust. Segített rajtuk.

Menedéket adott számukra. Gondozta és ápolta a betegeket, bekötözte sebeiket. Erzsébet életének harmadik fontos felismerése akkor következik be, amikor Krisztusért a családi otthon anyagi biztonságát is képes feladni. Ekkor tapasztalja meg, hogy a keresztnemcsak szenvedés, hanem védelem is az ember számára. A biztos pillérektől való megválás időszaka „tette Erzsébetet nagygyá, szebbé és nem utolsó sorban hitelessé”. A szentek igazi kincse maga az Isten. „Minden ideiglenessé válik, amit a földön kapunk. Az egyedül örök: az Isten és az ő szeretete, az ami maradandó.” Nemsokkal halála előtt mondja Erzsébet, hogy: „mindenemet szétszítottam, csak a szívemben maradt meg az Isten”. A szerzetes ajánlotta, hogy lépünk ki saját kényelmünkből, biztonságot jelentő életkörülményeinkből. Így láthatóvá válhatnak számunkra mások szükségai, hogy segíthessünk rajtuk. „Amikor életünk darabokra hull”, „amikor igazságtalanul vádolnak”, „amikor úgy érezzük egyedül kell vinnünk az élet terhét”, olyankor „kérjük Szent Erzsébet közbenjárását”. Ismerjük fel Krisztust keresztségeinkben, ki mindvégig mellettünk van. Hűségese maradjunk minden zord körülmény között Istenhez. Inkább hagyjuk el a biztonságot adó földies támpilléreinket.

Nem könnyű a kereszthordozás. Az „egy olyan út mely Krisztussal még inkább egyesít”. Kereszthordozásunkkor „életünk beszédessé válik: lesz amiről tanúságot tegyünk”. Legyen életünkben az első hely Istené, „szívünk Krisztusé”, „kezünk a rászorulóké”, életünk pedig Isten szeretetét szolgálja.

Boldog Brenner János – December 15.

Boldog Brenner János a hitvallók számára nehéz idők szülöttje, halljuk hát hitéről tett bizonyosságát: „Jézus valami módon egy lesz a lélekkel, akihez lakni megy. Itt nincs okoskodás, csak egyedül meghajlás és

imádás. A szenvedés taktusa égeti a szívbe a szeretet ritmusát. Uram, adj nekem szívet, add, hogy a Te Szíved alakuljon ki bennem. Nem elég irtani hibáimat, fel is kellennem a Te formádat.

Elhatároztam Uram, hogy felveszem és bárhová hívsz, követlek. Ez azonban csakis a szenvedés tisztító tűzében lehetséges. Az ormokra fel! Ragadj Uram és adj erőt. Tudom, hogy a domboldalon igen sok és nagy kínok várnak, mert hiszen minél magasabbra tör egy lélek, minél nagyobbra hivatott, annál többet kell tisztulnia a szenvedésben. Nem számít.

Uram, most már vágyom a szenvedést, mert szeretted mindent megér. Igaz, hogy csak világos perceimben gondolkodom így, és ez ritka, azért kérek, hogy ezeknek az óhaját tekintsd, mint enyémet. A többi időben a Te irgalmas szeretetteddel szánakozva tekints rám, szegény bolondra és ne engedd, hogy elessem. Uram, adj állhatatosságot a Szeretet égetésében, a szenvedés tűzében és a kísértések hevében egyaránt.

Magamtól féreg vagyok, értéktelen senki, de Tebened hatalom, erő, élet. Ezért vágyom Hozzád: szeretted hatalmáért, erejéért, életéért, hiszen Benned élet van, olyan élet, mely fény, hogy megvilágítson minket. Fényt nem azért gyűjtanak, hogy elrejtse! Uram, ezért vetem Beléd bizalmamat, várva, hogy a szenvedésekben, egyszer csak Magadhoz ragadsz és gyarló szolgád megszűnik élni Uram! 1951. dec. 6.”

Forrás: nevpont.hu, Kozák Péter tanulmánya

XIV. Leó pápa imaszándékai

Szeptemberi imaszándék: Imádkozzunk, hogy Assisi Szent Ferenc példája nyomán megtapasztaljuk kölcsönös összetartozásunkat minden teremtménnyel, akiket Isten szeret és akik mind méltók a szeretetre és tiszteletre.

Októberi imaszándék: Imádkozzunk, hogy a különböző vallási hagyományok hívői közösen munkálkodjanak a béke, az igazságosság és az emberi összetartozás védelméért és előmozdításáért.

Novemberi imaszándék: Imádkozzunk, hogy azok, akik önbántó gondolatokkal küzdenek, megtalálják közösségük támogatását, gondoskodását és szeretetét, és megnyíljanak az élet szépsége előtt.

Decemberi imaszándék: Imádkozzunk, hogy a háború vagy konfliktus sújtotta területeken élő keresztények, különösen a Közel-Keleten, a béke, a kiengesztelődés és a remény magvetői legyenek.

XIV. Leó pápa imája a konfliktusövezetekben élő keresztényekért:

Béke Istene, aki a Te Fiad vére által kiengesztelte a világot magaddal, ma a háborúk és erőszak által sújtott keresztényekért imádkozunk.

Érezzék még a fájdalom közepette is mindig a Te jelenléted gyöngéd jóságát és hitben élő testvéreik imáit.

Mert csak Általad és a testvéri kapcsolatok által megerősítve lehetnek a megbékélés magvetői, a remény építői kicsiben és nagyban egyaránt, akik meg tudnak bocsátani és képesek továbblépni, áthidalni a szakadékokat, és irgalmasan törekszenek az igazságosságra.

Uram, Jézus, aki boldognak nevezted azokat, akik a békéért munkálkodnak, tegyél minket a béke eszközeivé, még ott is, ahol lehetetlennek tűnik az összhang.

Szentlélek, a remény forrása a legsötétebb időkben is, őrizd meg a szenvedők hitét és erősítsd reményüket. Ne engedd, hogy közönybe süllyedjünk, és tégy minket Jézushoz hasonlóan az egység építőivé. Ámen.

XIV. Leó pápa katekézise – Jézus újra meg akar születni, testet és hangot adhatunk neki

Remélni annyi, mint életet adni. Mária, a mi reménységünk. Amikor a karácsony küszöbén állunk, kimondhatjuk: az Úr közel van! Jézus nélkül ez a kijelentés – az Úr közel van – fenyegetésként is hangozhatna. Jézusban azonban azt fedezzük fel, amint azt a próféták már megsejtették, hogy Isten irgalommal teli anyaméh.

A Gyermek Jézusban az tárul fel előttünk, hogy Istennek irgalmas a méhe, amely által szüntelenül életet ad. Őbenne nem fenyegetés, hanem megbocsátás van.

Kedves Testvéreim, a mai alkalom az utolsó a szombati jubileumi kihallgatások sorában, amelyeket januárban Ferenc pápa kezdett el. A jubileum a végéhez közeledik, de nem ér véget a remény, amelyet ez a szentév ajándékozott nekünk: a remény zárandokai maradunk! Szent Páltól azt hallottuk: „*Reményben nyertünk üdvösséget*” (Róm 8,24). Remény nélkül halottak vagyunk; reménnyel telve azonban életet nyerünk. A remény életre keltő erő. A remény ugyanis teológiai, isteni erény, vagyis Isten ereje, és mint ilyen, életet ad, nem öl, hanem életre hív és újjászülést ad. Igazi erő!

Az nem erő, ami fenyeget és megöl: az erőszakosság, az agresszív félelem, az semmi jót nem szülő

rossz. Isten ereje életre hív!

Ezért szeretném most, a katekézisek végén azt mondani nektek: remélni annyi, mint életet adni.

Szent Pál olyasmit ír a római keresztényeknek, ami gondolkodtat bennünket: „*Tudjuk, hogy az egész teremtés együtt sóhajtozik és vajúdik mindmáig*” (Róm 8,22). Nagyon erőteljes kép. Segít meghallanunk és imádságunkba bevinnünk a föld kiáltását és a szegények kiáltását. Az egész teremtés „*együtt*” kiált. Sok nagyhatalmú azonban nem hallja meg ezt a kiáltást: a föld javai kevesek, igen kevesek kezében vannak, egyre inkább – igazságtalanul – olyanok kezébe kerülnek, akik nemigen akarják meghallani a föld és a szegények sóhajtozását. Isten a teremtett világ javait mindenkinek szánta, hogy mindenki részesedhessen belőlük.

A mi feladatunk az, hogy életet adjunk, ne pedig kifosszunk. Viszont a hit szemével nézve a föld és a szegények fájdalma vajúdás, vagyis szülési fájdalom. Isten mindig életet ad, Isten ma is teremt, mi pedig – reményben – vele együtt adhatunk életet.

A történelem Istennek és a benne remélőknek a kezében van. Nemcsak olyan emberek vannak, akik rabolnak, hanem – mindenekelőtt – olyanok, akik életet adnak.

Testvéreim, ha a keresztény imádság ilyen mélyen máriás jellegű, az azért van, mert a Názáreti Máriaiban olyasvalakit látunk, aki közülünk való, és aki életet ad. Isten termékennyé tette őt. Isten Mária vonásaival sietett segítségünkre, miként minden gyermek hasonlít az anyjára. Mária Isten anyja és a mi anyánk. „*Spes nostra*”, vagyis „*reménységünk*” – mondjuk a *Salve Regina*-ban. Hasonlít a Fiúra, és a Fiú hasonlít rá. És mi is hasonlítunk erre az anyára, aki arcot, testet és hangot adott Isten Igéjének. Hasonlítunk rá, hogy itt a földön életet adhassunk Isten Igéjének, és a hallott ki-

áltást születéssé változtassuk. Jézus újra meg akar születni: testet és hangot adhatunk neki. A teremtés erre a születésre vár.

Remélni annyi, mint életet adni. Remélni annyi, mint meglátni, hogy ez a világ Isten világává lesz: olyan világ, ahol Isten, az emberek és valamennyi teremtmény újra együtt járnak-kelnek, a város-kertben, az új Jeruzsálemben.

Mária, a mi reménységünk kísérje mindig hitben és reményben járt zárándokutunkat!

Fordította: Tőzsér Endre SP, Forrás: Magyar Kurír.

Kempis Tamás – Haszna van annak is, ami kedvünk ellen esik

Javunkra válik az, hogy olykor nehézségekbe és nem-szeretem dolgokba ütközünk: mert ezek gyakran magához térítik az embert; ráeszméltetnek arra, hogy számkivetésben élünk: s reménységünket nem helyezhetjük evilági dolgokba.

Javunkra válik az, hogy némelykor ellenünk fordulnak, hogy rosszul és ferdén vélekednek még jó tetteinkről és szándékainkról is. Mindez sokszor alázatosságra segít: és megvédelmez a hiú dicsekvéstől.

Mert olyankor szorgalmasabban keressük belső bíráinkat, Istent, amikor ott kinn semmibe vesznek az emberek: és semmi hitelünk sincs előttük.

Azért az embernek annyira Istenre kellene építenie egész életét, hogy ne szoruljon sok emberi vigasztalásra.

Sebestyén Péter – A Kisded mosolya

Nemrég ünnepeltük Árpád-házi Szent Erzsébetet. Öröme telt abban, hogy segíthetett a rászorulókon. Volt is amiből, adta is szívesen. Nem azt élvezte, hogy lehajolhat a szerencsétlenekhez, mégcsak nem is sajnálkozásból tette, hanem, mert Krisztust látta minden-
kiben, aki segítségért nyújtotta kezét.

Pár nap múlva ünnepeltük Szent Miklós püspököt, a Mikulást. Püspökségének vagyonát a rászorulókra szánta. S hogy elkerülje a pletykát, a félreértéseket, s hogy ne saját személyét tolja előtérbe: titokban adakozott. A három leány hozományát az éjszaka leple alatt bedobott, aranyalt telt zacskóval biztosította.

Megmentette a leányokat – emberi méltóságukat, jó hírnevüket, keresztény erkölcsüket – a megalázásától, tisztas hozományt juttatva nekik. Édesapjuk pedig nem megszegyenült, hanem megőrizhette emberi-fér-

fiúi önbecsülését, apai büszkeségét. A püspök nemes gesztusa alkalmul szolgált a család hitének megerősödésére, arra az ösbizalomra, hogy: „*hol már ember nem segíthet, a Te erőd nem törik meg.*”

S lám, milyen a Gondviselés, bármennyire is diszkréten, titokban kezelte Miklós püspök az ügyet, tetével precedenst teremtett, mintául szolgált az utána következő évszázadok keresztényeinek – és nemcsak –, hogy Jézus tanításának szellemében éljenek. „*Amikor alamizsnát adsz, ne kürtölless magad előtt... Ne tudja a jobb kezed, mit cselekszik a bal...*”

Kedves egybegyűltek! Advent kapujában, a gyertyagyújtás előestéjén vagyunk. Ilyenkor, Karácsonyra készülöben szinte mindannyiunkra rátör az ajándékozás kényszere. Beteges bevásárlási téboly kerít hatalmába, mintha valamiféle gyűjtési, halmozási reflex hajtana. Ámbár tudatosan is vásárlunk, mert azt hisszük, s úgy tudjuk: jót tenni jó. S ez így is van. Jól esik, ha minket megajándékoznak, nekünk is jólesik, ha valakinek örömet szerezhetünk.

Hirtelen felszabadult és meggazdagodott világunkban vannak, akik egy születésnapra luxusterepjáróval kedveskednek barátjuknak, üzlettársuknak, mások egy délkelet-ázsiai nyaralásra vagy egy Karib-tengeri utazásra fizetnek be. Van, akit a szomszéd feleségének új bundája versengésre, sőt újabb versenyre késztet, hogy neki még drágábbat és szebbet hozzon az angyal. Van, aki a plázába rohan, hogy a legújabb csillogó-villogó karácsonyfadíszet megkaparinthassa.

Olyan is akad, aki otthagyja állását, és egyetlen bankkártyával a zsebében világ körüli túrára indul. Bennük az a közös, hogy tehetik. Pénzzel kibélelt szabadságukban, tele zsebbel másként gondolkodnak, mint azok, akiknek alig telik máról holnapra.

Ma viszont olyan embereknek adakozunk, akiknek nincs. Akik a mi szeretetünkre vannak szorulva. Azért nincs nekik, hogy mi megmutathassuk rajtuk szerete-

tünk hősiek fokát...

Tisztelt egybegyűlte, a világon mindenütt jobb érzés adni, mint kapni, erre jutottak egy kanadai tanulmány szerzői, 126 ország 234 ezer lakosának megkérdezésével. A válaszadók szerte a világban egybehangzóan azt felelték, hogy jó érzés töltötte el őket amiatt, hogy adományoztak. A jelenség éppúgy áll gazdag, mint szegény országokra, ahogy szegényebb és tehetősebb emberre is egyaránt.

Nincs különbség a demokratikus és a diktatórikus társadalmakban élők között, és nem számít a korrupció elterjedtsége és mélysége sem. A megkérdezett emberek sokkal könnyebben fel tudtak idézni emlékezetükből olyan vásárlást, amikor más számára vettek valamit, mint amikor maguknak – írja a LiveScience tudományos portál.

„Meglátásaink azt sugallják, hogy a lelki jutalom, amelyet mások segítségével kapunk, mélyen gyökeres az emberi természetben, mivel megmutatkozik különböző kultúrákban és gazdasági környezetben” – mondta Laura Akin, a kanadai Simon Fraser Egyetem kutatója, a tanulmány fő szerzője.

Mi is ajándékozni, sőt adakozni gyűltünk össze. Egy gyermekotthonnak, ahol a mi segítségünket, szeretetünk konkrét, anyagiakban is mérhető felajánlását várják. Gondoljunk arra, hogy a legnagyobb ajándékot nem mi adjuk, hanem mi kaptuk mindannyian Karácsonykor: Isten olyan „szerelemcsomaggal” lepett meg minket a Gyermek Jézusban, amit (Akit) azóta sem győzünk kibontani... Gondoljunk arra, hogy életünk igazi, valódi javai nem a mi ügyeskedésünk, munkánk, üzletünk vagy szerencsénk eredménye –, ingyen, ajándékba kaptuk: egészségünket, hazánkat, a tiszta levegőt, szerető családunkat, a napfényt, a tiszta vizet.

Amikor ez a jótékonyági est adakozásra invitál, ne adjunk hivalkodásból, ne arra gondoljunk, milyen jó befektetés, ne érezzük könnyöradománynak, és még azal se hízelegjünk magunknak: *’milyen ügyes, szolidáris vagyok, lám, mennyit segítettem a rászorulókon.’*

Adjunk tiszta szeretetből, a közénk születő Jézus iránti szeretetből, számolgatás és hátsó szándék nélkül.

Még az se „kísértsen”, hogy ő majd százszorosán visszafizeti... Egyszerűen lássuk meg ezekben a gyermekekben, az otthon lakóiban a ránk mosolygó Betlehemi Kisded arcát. Lássuk meg bennük Krisztust, Neki adjunk. Így léphetünk ki az önsajnálathoz, a folytonos elégedetlenségéből, orrára koppinthatunk kap-

zsiságunknak, mert rádöbbenünk: az igazi szeretet kész túllátni saját vélt, vagy valós igényein.

Akiben együttérző szeretet lakik, az kezdeményez, és ő teszi meg az első lépést a másik felé. Annál is inkább, mert ezek a gyermekek nem tudják viszonzni.

Kincsünk lesz a mennyben, melyet a moly s a rozsdá nem emészt meg, a tolvaj nem lop el, melynek nem jár le a szavatossága, és amelyet nem terhel a bankkölcsön záloga... Önzetlenségünk a mi életünket, jövőnket táplálja, és Isten áldása kíséri.

Mindenkinek szeretetteljes adventi készülődést, sok jótettet és adakozókedvet kívánok!

*Elhangzott 2014. november 29-én, az erdőszentgyörgyi
Rhédey-palotában a havadtői Gyermekotthon javára rendezett
jótékonyági est keretében. Forrás: peterpater.com*

Fekete István – Rorate

Olyanok ilyenkor a csillagok, mint az álmos gyerek szeme. Kicsit hunyorognak. És még nem tudják: sírásra vagy nevetésre nyílnak-e, avagy aludjanak tovább. Hát, csak pislognak. Enyhe az idő, a szél csak a kerítések mellett lézeng, ámbár elég hűvösen. Az ablakok néhol nézik már a hajnalt, néhol nem, és a csizmák nem kopognak a gyalogjárón, inkább csak cuppognak.

Néhol egy halk szó, néhol az se. Néhol csak árnyak járnak. Néhol kis lámpások imbolyognak és mutatják, hova kell lépni. Ámbár hiszen sár van mindenütt. Az ég még sötét. A tegnap gondja, mintha még aludna, a mai még nem ébredt fel. S a falu csak tiszta önmagát viszi a hajnali misére. Ajtó nem csattanik, kiáltás nincs.

A külső mozgás bekúszik a templomba s megnyugszik. Suttog egy kicsit, vár, s amikor már a gyertyák lángja is meggyúlik a várakozástól, felkiált az időtlen vágy: *„Harmatozzatok égi Magasok!”*

Mise végére egészen bemelegedett a templom, szín-

te otthonos lett. Legalább is így érezte ezt Baka Máté az alszegeből, de így érezte ezt Hosszú Illés is ugyanonnan. Ámbár, ha tudták volna, hogy most egy véleményen vannak, aligha érezték volna, nagy harag volt ugyanis a két öreg között. Kitartó, régi harag. Formája sem volt már, nem is emlékeztek, ló volt-e az oka vagy asszony, mindenesetre ragaszkodtak hozzá, mint beteg szilva a fához.

És most bóbiskolva várják, hogy kiürüljön a templom. Az ajtóban még mozgás, hát csak ülnek tovább, sőt Illés a lábát is kinyújtja, mert úgy kényelmesebb. Illés nem szereti a tolongást. De egyébként is ráér. Félszeggel odapislant Mátéra, hogy alszik-e már, mozdul-e már, de Máté nem mozdul. Amilyen kutya, konok ember volt világéletében, azt várja – gondolja Illés – hogy én menjek előbb. De abból nem eszel! Pedig már a gyertyát is eloltotta a dékán. Azaz a harangozó, szóval a sekrestyés. Azután: csend.

Illés gondol erre, gondol arra, állat behúzza a meleg nyakravalóba és a szeme szép lassan lecsukódik.

– Nem! – ijed meg. – Ezt igazán nem szabad – s Mátéra néz, aki úgy látszik elaludt.

Hö-hö-hö. Ez hát a híres? – mosolyodik el magában. Pedig három évvel fiatalabb. Nem nagy idő, az igaz, de mégis csak fiatalabb. Aztán meg, milyen sárgák a fülei. Na, akár a halotté.

Uram Isten! Csak nem lett vele valami?

Harag ide, harag oda – a rothadt szilva is lepottyant egyszer a fáról – csendben odamegy Mátéhoz, és kicsit borzongva megérinti a vállát.

– Hallod-e, te! Máté! – Máté felhorkan:

– Hö?! Mi? – és néz Illésre, mint a csodára.

– Te vagy az, Illés?

– Én hát. Hát mondok megnézlek, mert olyanformán

ültél, hogy ...

És nézi egymást a két öreg. A templomban meleg csend, a kőszentek elmosolyodnak.

– Kicsit megszedültem – hazudja Máté. De áhítattal. Mert tele van a szíve. Szereti most Illést így közel látni. Már elmúlt.

– Há no! Hál Istennek, akko menjünk.

És egymás mellett kicsoszognak a templomból.

Mi volt ez, Szentatyám? – néz fel egy pufók kis angyal Szent Péterre, ahogy az ajtó becsukódott. Olyan meleg lett a szívem egyszerre.

Két ember kibékült – mondja a főszent. És melegen sóhajt.

– Hhaj! Csoda! – suttogja a kis angyal.

– Hát bizony. A mai világban ...

– És most mit csinálnak?

– Nézz utánuk, fiam.

A két öreg közben Illés háza elé ér. Az utca üres, a kémények lágy selymet füstölnek a reggelnek, s a kertekben puhán békét álmodnak a fák.

– Gyere be, Máté, rég voltál nálunk – mondja Illés. Lángost sütött a lányom...

A kis angyal kérdőn néz a főszentre:

– Mi az a „lángos”, Szentatyám?

A toronyban ekkor hetet ütött az óra. S e földi hangtól megmerevedtek újra a szobrok, de a mosolygás mintha ott maradt volna az arcukon.

Benedek Elek – Karácsonyi levél

[...] A kicsi Jézuska: az örökkön élő, soha el nem muló szeretet, édes fiam. Ő lakozik a mi szívünkben, mikor édes izgalom fog el minket s minden apát és anyát ezen a nagy világon: megszerezni néktek egy este felejthetetlen örömét, isteni gyönyörűségeit.

Megnevezhetetlen érzés szállja meg szívünket, egész valónkat: érzés, mely csak a magasságos égből eredhet; mely csak mindnyájunk szerető édes atyjának, Istennek lehet ajándéka. Csodás változást érzünk karácsony ünnepének közeledtén.

Feledjük a mindennapi élet váltakozó bajait, keserűségeit; a mindennapi kenyér megszerzésének verejték-fakasztó, testet-lelket ölő súlyos terheit; feledjük, hogy minden garas, mi házunkhoz kerül, életünket rövidíti; feledjük a gyötrelmes gondolatokat: mi lesz veletek, ha mi kidőltünk. Szívünket csak egy vágy izgatja most: mennél teljesebbé tenni nektek a karácsony-est örömeit.

Ne sirasd, fiú, hogy a gyönyörű illúzió szertefoszlott! Ne bántson téged a gondolat, hogy nem a szárnyas angyalkák, kicsi Jézuskának e hű postásai röppennek be szobádba karácsony estén, megrakodva kedves játékaiddal! Ne bánd, fiú, ne bánd, hisz isteni érzés ad a mi lelkünknek is szárnyat, mikor magunkban meghányjuk-vetjük: mi volna nektek legkedvesebb. Vajjon telik-e erre is, arra is? S ami eddig nem szomorított soha, most szomorít a szegénység. Anyádnak új kalap kellene, nekem új kabát. Ő mondja: jó még a régi. Mondom én is: jó, nagyon jó még a régi. És összekeresgéljük ami kicsi eldugdosott, megkuporgatott pénzecskénk vagyon. És elindulunk a nagy útra. Mosolygó arcú emberek áradatja hullámszikint az utcán. Urak, úriasszonyok nehéz csomagokkal megrakodva törnek utat maguknak.

Tele vannak a boltok gazdag és szegény emberekkel. Az egyik csak az árát kérdi a portékának és fizet. A másik alkudozik: Szeretné megvenni azt a keréken járó csikót, mert ennek tavaly is legjobban örült Palkó. De drága, nagyon drága. És mégis megveszi. Kérges tenyerű munkásemberek, kik hajnaltól késő estig izzadnak nagy nehéz munkában; akik ma még nem tudják, vajjon a jövő házbér fizetésekor nem kerülnek-e ki az utcára ártatlan gyermekeikkel: ím, itt állnak a fényes kirakatok előtt, elfacsarodott szívvel olvasván: ára egy forint, ára két forint, annak meg öt forint... Hát ők, jó, ha egy trombitácskát vehetnek. De vesznek. Valamit vesznek, ha koplálnak is miatta. Nevet a szemük az örömtől, mikor a trombitácskát a hónuk alá rejtik. Hogy fűjja majd ezt Pistike, istenem, hogy fűjja majd! Trara, trara, tra!

Valami különös mámor ejt a hatalmába. Mindent, amit látunk, meg akarunk venni. Tudjuk jól, hogy egy-két nap s a legtöbb játéknak siralmas vége leszen, de

most nem tudunk okoskodni. Most mind egy érzelem rabja vagyunk: örömet, egy óráig tartó nagy, erős örömet szerezni tinektek! Szórjuk a keservesen szerzett pénzt, mint a kártyás, kit szenvedélye megvakít; mint a részeg ember, kinek eszét elvette az ital.

Heteken át hordjuk haza nagy titokban, amit összeszedtünk, eldugjuk, rejtegetjük. Karácsony estéjén elzárunk egy szobát. Kegyes hazugságokkal ámítunk titeket. Hol ez, hol az szalad ki közetek: mindjárt, mindjárt nyílik az ajtó. Még nem jött meg Jézuska, de jó, már nincs messzire. Csak legyetek nyugodtak. Izgatottan kötözgetjük a fenyőfának gyenge ágacskáira a gyertyákat, a szárnyas angyalkákat, a nyalánkságokat; telerakjuk az alját játékokkal és mikor azt hisszük, most már szép rendben van minden, meggyújtjuk a gyertyácskákat, fordul a kulcs, nyílik az ajtó: jöhetnek! Megjött, itt volt a kicsi Jézuska!

Ha már a magad eszétől rájöttél, fiam, hogy nem Jézuska hozza a karácsonyfát s mindazt, mi rajta és alatta van: nem villan-e meg agyadban egy gondolat, nem dobban-e meg a szívedben egy érzés, mely leborulni készíten téged és minden gyermeket a szülei szeretet e szent, önzetlen nyilatkozása előtt? Nem veszed-e észre, mily nagy és isteni munkát végeznek a szülők, mikor lemondanak a szerzett öröm dicsőségéről, s azt teljességében ráruházzák a kicsi Jézuskára! Ők nem tettek semmit; mindent, de mindent a kicsi Jézuskának köszönhetnek. Nekünk elég, ha látjuk örömtől hevülő arcotokat, ha halljuk kis kacsoítók tapsikolását, csengő nevetéseket, kicsi szíveteknek boldog áradozását.

Ez a mi örömünk, ez a mi boldogságunk. Ez tölti meg szívünket azzal az édes izgalommal, mely soha, legyen bár szívetek legjobb, a legnemesebb, a leggyöngédebb, nem tölti el a tieteket, ha néha-néha a mi örömünkön munkálkodtok. Ezt az édes izgalmat csak a szülő érzi, fiam, ti nem; ebben az édes izgalomban nem lesz addig részetek, míg egy gyermek azt nem mondja nektek: apám! anyám!

Többé-kevésbé hálásak vagytok, de megszokjátok a tőlünk nyert örömeket s amit mi egy isteni érzés hatalmában teszünk érettetek, lassanként pusztá kötelességnek látszik a ti szemetekben. S ha tán erőnk és szerencsénk fogytán nem teljesíthetjük majd minden vágyatokat, ti nem veszitek észre, hogy szívünk majd megszakad ebbeli fájdalomában, s mikor leginkább sajog a szívünk, talán éppen akkor vádoltok lelketekben

azzal, hogy szeretetünk melege gyengül irántatok. Csak akkor tudjátok meg – s hajh, nekünk talán már későn! – hogy a szülőnek amily megmérhetetlen az öröme, ha örülni lát, oly megmérhetetlen szívének a szenvedése, ha nélkülözni lát titeket! Ha majd saját gyermekeitek karácsonyfáján gyűjtjátok föl a gyertyát; ha majd beteg gyermekeitek ágya fölött virrasztotok, mosolyt erőltetve arcotokra, míg szívetek halálos félelmek közt vonaglik: csak akkor értitek meg egész valójában: mik valánk tinektek!

Idő és messzeség elválaszt egymástól, de szívetek visszasírja a mi szívünk melegét; föl-fölragyog emlékekben a csillogó fenyőfa, meglevenednek a szemképráztató semmiségek, s míg áradozva ölelnek, csókolnak gyermekeitek, szeretettel emlékeztek reánk s könnyes szemmel rebegitek: édes jó anyám! édes jó apám!

Úgy, úgy, fiam, te nem fogod elfeledni ezeket a tündérséges estéket soha. Azt a jó mamát s apát, aki téged annyit bolondított kicsi Jézuskával, amiképen bolondítod te is majd a te gyermekeidet. S ne bánd, ha majd a te gyermekeidnek is szertefoszlik az illúziója, csak megtalálják helyette szívedben kicsi Jézuskát: a magának semmit sem követelő, de a véréből való vérnek mindent megadni kész szeretetet!

...Nyílik az ajtó, jöhetnek gyerekek. Megjött, itt van látatlan köztetek a kicsi Jézuska.

Rajzoljuk meg a remény új térképeit

– XIV. Leó pápa új apostoli levele

Október 28-án Leó pápa az 1965-ben VI. Pál pápa által kiadott zsinati nyilatkozatot, a **Gravissimum Educationis** apostoli levelébe foglaltakat megerősítette és a kor követeléseit szerint megújította a jelenkor kihívásai szerint.

A több millió gyermekre gondolva, akik még mindig nem jutnak hozzá az alapfokú oktatáshoz, és azokra a nevelési válságokra, amelyeket a háború, a migráció, az egyenlőtlenség és a szegénység okoz, a pápa felteszi a kérdést: hogyan reagálhat ma a keresztény nevelés ezekre. Az október 27-én aláírt és a **Gravissimum Educationis** zsinati nyilatkozat 60. évfordulója alkalmából kiadott **Rajzoljuk meg a remény új térképeit** című apostoli levelében megjegyzi, hogy a **Gravissimum Educationis** meglátásai továbbra is időszerűek a mai széttöredezett és digitalizált környezetben, és továbbra is arra inspirálja a nevelés közösségeit, hogy hidakat

építsenek és kreatív módon polgári és szakmai képzést nyújtsanak. Ez az irány, amelyet először a II. vatikáni zsinat jelölt ki, a tevékenységek és a karizmák gazdag tárházát teremtette meg, amelyek továbbra is lelki és pedagógiai kincset jelentenek az egyház számára.

Nevelési karizmák mint élő válaszok

A levél hangsúlyozza, hogy a nevelői karizmák nem rögzített formulák, hanem élő válaszok minden kor szükségleteire.

Felidézve Szent Ágoston tanítását az igazi nevelőről, aki felébreszti az igazság és a szabadság iránti vágyat, a pápa áttekinti azt a hagyományt, amely a szerzetesi közösségektől a koldulórendeken át a **Ratio Studiorumig** terjed, ahol a skolasztikus gondolkodás találkozott az ignáci lelkiiséggel. Felidézi olyan nevelők hozzájárulását, mint Kalazanci Szent József, De La Salle Szent János, Szent Marcellin Champagnat és Bosco Szent János, akik mindegyike sajátos nevelési módszereket fejlesztett ki a szegények és a peremre szorultak szolgálatában. Kiemeli a szerzetesnők és világi nők – köztük Vicenta María López y Vicuña, Francesca Cabrini, Josephine Bakhita, Maria Montessori, Katharine Drexel és Elizabeth Ann Seton – úttörő tanúságtételét is, akik kiterjesztették a lányok, a migránsok és a hátrányos helyzetűek oktatáshoz való hozzáférését.

A nevelés mint közös küldetés

XIV. Leó pápa hangsúlyozza, hogy a nevelés mindig kollektív erőfeszítés, amelyben a tanárok, a diákok, a családok, az adminisztrátorok, a lelkipásztorok és a civil társadalom mind részt vesznek. Emlékeztet Szent John Henry Newman gondolatára – akit ma Aquinói Szent Tamás mellett a nevelés világa társvédőszentjé-

nek neveznek –, mint az intellektuális szigorúság és a nagy emberség egységének modelljére. A pápa ösztönöz a nevelési környezet megújítására az empátia és a nyitottság révén, ragaszkodva ahhoz, hogy a nevelésnek az egész embert kell formálnia, a tudást a szívvel és a megkülönböztető képességgel integrálva. A katolikus iskolák és egyetemek pedig legyenek olyan helyek, ahol a kérdésfeltevést vezetik és támogatják, nem pedig elnyomják. A tanítást – teszi hozzá Leó pápa – a szolgálat hivatásaként kell értelmezni, amely időt, bizalmat, kompetenciát és együttérzést kínál, az igazságosságot az irgalmassággal összekapcsolva.

Az emberi személy a középpontban

Az apostoli levél megerősíti VI. Pál figyelmeztetését, miszerint a nevelést nem szabad funkcionális képzésre vagy gazdasági termelékenységre redukálni. XIV. Leó pápa szerint a nevelésnek az emberi méltóságot és a közjót kell szolgálnia. Egy személyt nem lehet mérhető készségek halmazához vagy kiszámítható digitális profilhoz kötni, hanem egyedi, arccal, történettel és hivatással rendelkező egyénként kell felismerni.

A bizalom helyreállítása a konfliktusok közepette

Nosztalgiazás nélkül a pápa határozottan a jelenben helyezi el gondolatait. Az állócsillagok képével írja le a nevelést irányító elveket, és hangsúlyozza, hogy az igazság a szeretetközösségben fedezhető fel, hogy a szabadság felelősséget von maga után, és hogy a hatalmat szolgálatként kell gyakorolni. A katolikus nevelést arra szólítja fel, hogy építse újjá a bizalmat egy olyan világban, amelyet félelem és megosztottság jellemez, ápolva az összetartozásban osztozás érzését, amely elősegíti a népek és nemzetek közötti testvériséget.

A hit, a kultúra és az élet összefonódása

XIV. Leó pápa a perui Chiclayo egyházmegyében töltött évekre emlékezve a nevelésről mint fokozatos növekedési útról elmélkedik, amely odaadason és kitaratáson alapul. A katolikus iskolákat olyan közösségekként mutatja be, ahol a hit, a kultúra és az élet harmonikusan egyesül. A technikai korszerűsítések önmagukban nem elegendőek ahhoz, hogy a kortárs kihívásoknak megfeleljünk, hanem a megkülönböztető képesség és a látásmód koherenciájára van szükség. A nevelő tanúságtétele, mind intellektuális, mind lelki értelemben, ugyanolyan fontos, mint az osztálytermi oktatás. Ezért a tanárok – tudományos, pedagógiai, kulturális és lelki – képzését a katolikus nevelés küldetésének elen-

gedhetetlen részeként írja le a szentatyá.

A család mint elsődleges nevelő

A pápa megerősíti, hogy a család továbbra is a nevelés első és alapvető helyszíne. Más intézmények segíthetnek, de soha nem helyettesíthetik. A családok, az iskolák és a tágabb közösség közötti együttműködés elengedhetetlen, amely a meghallgatáson, a közös felelősségvállaláson és a kölcsönös bizalmon alapul. Egy összekapcsolódó világban a képzésnek is összekapcsoltnak kell lennie.

A pápa a plébániai és egyházmegyei iskolák, egyetemek, szakmai intézetek, mozgalmak, valamint a digitális és lelkipásztori kezdeményezések közötti fokozottabb együttműködésre ösztönöz. Megjegyzi, hogy a módszerek vagy struktúrák közötti különbségeket erőforrásoknak, nem pedig akadályoknak kell tekinteni, amelyek hozzájárulnak egy koherens és gyümölcsöző egészhez. A jövő az együttműködés növekedését és a célok egységét igényli – mutat rá az apostoli levél.

A társadalmi és környezeti igazságosság összekapcsolása

A dokumentumban hangsúlyozza, hogy az átfogó nevelés egyesíti a személy minden dimenzióját, és a hitet nem egy további tantárgyként, hanem lélegzetként kezeli, amely életet ad minden tanulásnak. Ily módon a katolikus nevelés egy átfogó humanizmus veteménysévé válik, amely válaszolni tud korunk sürgető kérdéseire. A pápa ezt egy konfliktusok és erőszak által megsebzett világba helyezi el. A békére nevelés nem passzív, hanem aktív: elutasítja az agressziót, a kiengeztelődésre tanít, valamint az irgalmasság és az igazságosság nyelvét ápolja. Ezt a küldetést Leó pápa összeköti a társadalmi és a környezeti igazságosság összekapcsolásának szükségességével, emlékeztetve az olvasókat arra, hogy amikor a föld szenved, a szegények szenvednek a legtöbbet. A nevelésnek tehát olyan lelkiismeretet kell nevelnie, amely képes a helyes, nem pedig csupán az előnyös választására, és a fenntartható és egyszerű életmód előmozdítására.

Technológia az emberiség szolgálatában

A II. vatikáni zsinat tanítására hivatkozva XIV. Leó pápa óva int attól, hogy a nevelést a piaci logikának vagy a pénzügyi érdekeknek rendeljük alá. Felszólít a technológia felelősségteljes használatára, amelynek gazdagítania kell a tanulást, nem pedig gyengítenie a kapcsolatokat vagy a közösségi életet. Óva int a

pusztán technikai hatékonyságtól, amelyből hiányzik a lélek és a szabványosított tudástól, amely elszegényíti az emberi szellemet. Megjegyzi, hogy egyetlen digitális rendszer sem helyettesítheti azokat az emberi képességeket, amelyek a nevelést teljes mértékben élővé teszik – a képzeletet, a művészetet, a kreativitást, az empátiát, sőt még a hibákból való tanulás hajlandóságát is. A mesterséges intelligenciát és a digitális környezeteket – teszi hozzá – az etikai reflexiónak és az emberi méltóság, az igazságosság és a munka értékének figyelembevételének kell vezérelnie.

A találkozás kultúrája felé

Ferenc pápa és a globális nevelési megállapodás örökségére építve XIV. Leó pápa három jelenlegi prioritást határoz meg: a belső élet ápolása, amely válaszol a fiatalok mély értelem iránti keresésére; egy humánus digitális kultúra kialakítása, amely az embert helyezi az algoritmus elé; és az új nemzedékek nevelése a béke, a párbeszéd és a megbékélés útján. Egy új nevelési kultúrára szólít fel, amelyet az együttműködés jellemez a rivalizálás helyett, és a közös ítélőképesség a merev hierarchia helyett.

A Lélek szimfóniája

A levél végén arra kéri a pedagógusokat, hogy gyógyító nyelvet használjanak, legyen nyitott és megkülönböztető szívük, bátran és nagylelkűen nézzenek szembe a mai kihívásokkal. A pápa elismeri a jelen valódi nehézségeit: a túlzott digitalizáció okozta szét-töredezett figyelmet, a törekeny kapcsolatokat, a társadalmi bizonytalanságot és az egyenlőtlenséget.

Ezekkel a fenyegetésekkel szemben a befogadás és az evangéliumi ingyenesség szellemét sürgeti, amely az igazságosság és a szolidaritás konkrét cselekedeteiben fejeződik ki. Amikor a nevelés szem elől téveszti a szegényeket elveszíti a lelkét.

Forrás: Somogyi Viktória / Vatikáni Rádió

Dsida Jenő: Itt van a szép karácsony

Itt van a szép, víg karácsony, Élünk dión, friss kalácson: mennyi finom csemege! Kicsi szíved remeg-e?

Karácsonyfa minden ága csillog-villog: csupa drága, szép mennyei üzenet: Kis Jézuska született.

Jó gyermekek mind örülnek, kályha mellett körben ülnek, aranymese, áhitat, minden szívet átitat.

Pásztorjátárszók be-bejönnek és kántálva ráköszönnek

a családra. Fura nép, de énekük csudaszép.

Tiszta öröm tüze átég a szemeken, a harangjáték szól, éjféli üzenet: Kis Jézuska született!

Juhász Gyula – Karácsony felé

Szép Tündérország támad föl szívemben
Ilyenkor decemberben.

A szeretetnek csillagára nézek,
Megszáll egy titkos, gyönyörű ígélet,
Ilyenkor decemberben.

...Bizalmas szívvel járom a világot,
S amit az élet vágott,
Beheggesztem a sebet a szívemben,
És hiszek újra égi szeretetben,
Ilyenkor decemberben.

...És valahol csak kétkedő beszédet
Hallok, szomorún nézek,
A kis Jézuska itt van a közelben,
Legyünk hát jobbak, s higgyünk rendületlen,
S ne csak így decemberben.

**Áldott, boldog, békességre törekvő,
megbocsátó, Istenben bízó,
Jézust befogadó, szeretettel teli,
ünneplő embert Karácsonyra!**

Az értesítőt készítik: Ft. Ferenc Antal plébános,
Bíró Jolán-Ilona, Bíró Ernő és még sokan mások.
Szerkesztőség: 400604 Kolozsvár, B-dul 21 Decembrie, Nr. 136,
e-mail: biro_jolan71@yahoo.com. Lapunk ingyenes.
Kolozsvár, Szent Péter plébánia,
cím: 21 December 1989 sugárút, 136., Tel: Plébánia: 0364-405-955,
e-mail: kolozsvar.szentpeter@plebania.ro
Plébános: 0744-523-023, Kántormó: 0752-035-549;
Szentmisék rendje: Szerda, Péntek 7:30; Kedd, Csütörtök 18:00;
Szombat 18:00 előesti szentmise; Vasárnap 10:30 ünnepi szentmise;
Szamosfalván a hónap első és harmadik vasárnapján 8:30 órától,
Kajántón minden vasárnap 13:15 órától szentmise.